

Gemeente Enschede
t.a.v. dhr. T. Polman
postbus 20
7500 AA Enschede

Datum: 2-9-2020
Ons kenmerk: 2412A

Ecologisch werkprotocol buizerd Leuriks Oost

1. Aanleiding

De gemeente Enschede heeft concrete plannen voor woningbouw in plangebied Leuriks Oost. Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming in beeld te brengen, heeft Natuurbank Overijssel het plangebied op 4 februari 2020 en 10 april 2020 onderzocht op het voorkomen van beschermde planten, dieren en beschermde waarden zoals vaste rust- en voortplantingsplaatsen van beschermde dieren. Tevens is de voorgenomen ontwikkeling getoetst aan de functie die het plangebied heeft als foerageergebied voor beschermde diersoorten.

2. Beschermde functie op en nabij het plangebied

Het plangebied behoort tot functioneel leefgebied van verschillende beschermde diersoorten. Er groeien geen beschermde planten in het plangebied. Voor de meeste beschermde dieren, die in het plangebied een vaste rust- of voortplantingsplaats bezetten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden' en het 'beschadigen/vernieren van de vaste rust- en/of voortplantingsplaats'. Deze vrijstelling geldt in verband met de aard van de voorgenomen activiteiten (ruimtelijke ontwikkeling). Tijdens het veldonderzoek is een bezet nest van de buizerd (*Buteo buteo*) vastgesteld in een loofbos aan de oostzijde van het plangebied (zie kaart onder).

Ligging van het buizerdnest (rode cirkel).

De buizerd valt in de provincie Overijssel in categorie 4 'Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen' (bron: Provincie Overijssel).

De functionele leefomgeving van een buizerd heeft geen vaste grootte (maar kan tot enkele kilometers rondom het nest groot zijn), maar moet het volgende bevatten om functioneel te zijn:

- Afwisselende landschappen, met bomen, bosschages en open stukken;
- Grote, dikke bomen die stevig genoeg zijn om het nest te kunnen dragen;
- Open gebieden waar gejaagd kan worden en genoeg voedsel te vinden is binnen een straal van enkele kilometers van het nest;
- Rustige, bomenrijke omgeving.

3. Effectbeoordeling

Het voornemen is de agrarische gronden in het plangebied in te richten als woonwijk. De bestaande houtige opstanden blijven behouden, maar worden open gesteld voor wandelaars. Daartoe worden wandelpaden aangelegd. Op onderstaande afbeelding wordt de wenselijke ontwikkeling van het plangebied weergegeven. Met de gele ster wordt de locatie van het buizerdnest weergegeven.

Verbeelding van het wenselijke eindbeeld. Tevens is de locatie van het buizerdhorst weergegeven.

Effectbeoordeling functionaliteit van de nestplaats tijdens de aanlegfase

Er vinden geen werkzaamheden plaats in de directe omgeving van de nestplaats waardoor de nestplaats beschadigd of vernield wordt. Er vinden wel werkzaamheden plaats in de omgeving van het plangebied die mogelijk kunnen leiden tot verstoring van de nestplaats. Deze verstoring kan optreden tijdens de kwetsbare periode. Dat is de periode vanaf nestbouw tot het uitvliegen van de jongen, grofweg februari – juli. De periode nadat de jongen zijn uitgevlogen, wordt in dit geval niet als kwetsbare periode beschouwd omdat de buizerds (ouders met jongen) voldoende alternatieve plekken hebben in de directe omgeving waar de jongen op kunnen groeien, zoals de bosrijke zone ten zuiden van het plangebied.

De voorgenomen activiteiten in de aanlegfase hebben geen significant negatief effect op de kwaliteit van het foerageergebied van de buizerd. Daarvoor is de ingreep te beperkt qua oppervlakte. Ook heeft het plangebied geen specifieke betekenis als foerageergebied.

In onderstaande alinea worden voorwaarden gegeven die voorkomen dat de nestplaats verstoord wordt

- Voor het deel van het plangebied, ten noorden van het nestbos, gelden geen beperkingen. Het bos vormt in voldoende mate een buffer waardoor de buizerds niet verstoord zullen worden (geluid, aanwezigheid mensen en visuele verstoring);
- In een zone van 75 met rond het nest mogen geen werkzaamheden plaats vinden in de kwetsbare periode (1 februari-31 juli). Deze zone wordt indicatief op de onderstaande kaart weergegeven;
- In de zone in het zuidelijke deel van het plangebied, op meer dan 75 meter afstand van de nestplaats, gelden geen beperkingen. Deze zone wordt indicatief op de onderstaande kaart weergegeven;
- Een fysieke barrière voorkomt dat het gebied binnen 75 meter van de nestboom onbedoeld wordt betreden of benut wordt voor de (tijdelijke) opslag of stalling van bouwmaterial, zand of andere spullen.

Weergaven van delen van het plangebied waarvoor beperkingen gelden tijdens de ontwikkelfase ter voorkoming van het verstoren van het buizerdnest.

Effectbeoordeling functionaliteit van de nestplaats tijdens de gebruiksfase

De aanwezigheid van woningen, verkeer en bewoners op >75 meter afstand van de nestboom zal niet leiden tot verstoring van de nestplaats omdat vogels wennen aan de situatie. Dat geldt niet voor wandelaars in het nestbos. De periode februari-juli wordt als kwetsbare periode beschouwd, waarin wandelaars in het bos, gedurende de kwetsbare periode, een verstorend effect zijn op de nestplaats. Buiten de voorgenoemde periode geldt dat niet.

De voorgenomen activiteiten in de aanlegfase hebben geen significant negatief effect op de kwaliteit van het foerageergebied van de buizerd. Daarvoor is de ingreep te beperkt qua oppervlakte. Ook heeft het plangebied geen specifieke betekenis als foerageergebied.

De voorgenomen activiteiten in de gebruiksfase hebben geen significant negatief effect op de kwaliteit van het foerageergebied van de buizerd. Daarvoor is de ingreep te beperkt qua oppervlakte. Ook heeft het plangebied geen specifieke betekenis als foerageergebied.

In onderstaande alinea worden voorwaarden gegeven die voorkomen dat de nestplaats verstoord wordt

- Het broedbos mag niet benut worden als wandelaar, fietsers of spelende kinderen tijdens de kwetsbare periode (1 februari-31 juli)¹. Om recreatief medegebruik te weren tijdens de kwetsbare periode, is alleen het plaatsen van een bordje met daarop een tekst, niet voldoende.
- Er gelden geen beperkingen voor recreatief medegebruik buiten de kwetsbare periode;
- Geadviseerd wordt om het zuidelijke deel te ontwikkelen buiten de kwetsbare periode. Het ontwikkelen binnen de kwetsbare periode is niet strijdig met de Wet natuurbescherming;

Weergaven van delen van het plangebied waarvoor beperkingen gelden tijdens de gebruiksfase ter voorkoming van het verstoren van het buizerdnest.

Geldigheid van het protocol

De hierboven beschreven voorwaarden gelden zolang de huidige nestplaats bezet is, of de buizerds een andere nestplaats in het zelfde bos bezetten. Indien het paar besluit te gaan nestelen in een ander deel van het plangebied, tijdens de gebruiksfase, vormt de aanwezigheid van mensen blijkbaar geen probleem en hoeven er geen beperkingen gesteld te worden. Geadviseerd wordt om het plangebied in februari – maart te onderzoeken of de nestplaats nog bezet is.

Communicatie

Bij de ontwikkeling van nieuwe woonwijk zijn meerder personen en organisaties betrokken. Het is belangrijk dat alle betrokkenen op de hoogte zijn van de beperkingen in een deel van het plangebied, gedurende de kwetsbare periode.

¹ Geadviseerd wordt het broedbos niet toegankelijk te maken voor recreatief medegebruik, zolang de buizerd er een nestplaats bezet. Het kan zijn dat het paar zelf besluit elders te gaan nestelen, buiten de invloedssfeer van het plangebied.